

Első kérdésem az lenne, hogy mettől meddig járt ide a Tanárnő?

1982-ben kezdtem az első osztályt és 1986-ban végeztem el a negyediket, mivel ekkor még csak négyévfolyamos képzés volt, az osztályokat nem 9-12.-ig számozták, hanem I-IV-ig.

Nap, mint nap gyerekekkel van körülvéve. Ön szerint mi a legfőbb különbség az akkori és a mai diákok között?

Én nem választanám külön: nemcsak a diákok, a pedagógusok is változtak az idők során. A tanárnak több joga volt, a diák kevesebb joggal rendelkezett. Sokkal nagyobb volt a tanárok tekintélye és mi sokkal jobban tiszteltük őket. Nagy különbség még, hogy akkor nem egyházi fenntartású iskola volt a Szilády, hanem állami, így nem áldást békességet köszöntünk, hanem mindig a napszaknak megfelelően kellett megadni a tiszteletet. A fiúk itt tanulták meg, hogy „Kezit csókolom!” -ot is lehet köszönni egy hölgynek, egy tanárnőnek. Visszatérve a tiszteletre: nekem itt sosem volt részem, az akkor még teljesen elfogadott testi fenyítésben. Olyan előfordult, hogy fegyelmezés céljából közénk dobtak krétát vagy kulcscsomót, vagy esetenként leordították a fejünket, de nem engedtünk meg magunknak annyit, mint a mostaniak. (Pajeszhúzás, körmös, tockos/kokszi... - általános iskolában ilyen is megesett) Eszünkbe nem jutott visszaszólni, hanem síri csendben ültünk az órákon. Ha egyáltalán tudomást szereztek a szüleink a diáksínyeinkről, nem rohantak az ombudsmanhoz. Otthon is megkaptuk a fejmosást, vagy volt, aki akár az atyai pofont.

Érettségi előtt „kiképeztek” bennünket, hogy nem vágunk pofákat, nem rángatjuk a vállunkat, nem bőgjük el magunkat. Erre én: Amikor bejöttünk reggel az első napon és elmondták, hogy ki melyik napon fog érettségizni... Hű, 13.-a péntek! Itt kell maradnom, nem mehetek haza hétvégén még tanulni, ráadásul olyan gyerekekkel voltam egy csoportba osztva (orvos-, értelmiségi családok sarjai), ahol eléggé kicsinek érzi magát az ember- és sírógörcsöt kaptam. Soha velem ilyen nem történt. Egyszerűen tudtam, hogy nem szabad. Azon kattogott az agyam, hogy ez a legrosszabb, amit tehetek. Bőgni nem szabad, de nem voltam képes abbahagyni. Jött az osztályfőnököm és próbált vigasztalni, jött mindenki, de nem tudtak rám hatni. Ekkor odajött az egyik nagyhangú, nagy tekintélyű, határozott magyartanárnő, aki engem nem tanított, de rámkiabált: „Azonnal hagyja abba a sírást!” És ez kellett nekem. Sikerült abbahagynom, és összeszedve magam sikerült elnöki dicsérettel leérettségiznem.

Mi volt a véleménye akkor és mi a véleménye most a kötelező köpenyviselésről? Ha tehetné, újra visszahozná ezt a szabályt?

Eleve: ami kötelező, az ellen lázad az ifjúság. Ha azt mondják, „kötelező olvasmány”, zsigerileg legtöbben be vannak oltva ellene. Ugyanez volt akkor is. Kötelező köpeny, persze hogy lázadtunk. Az én generációm legalább már viselhetett csinosabb köpenyt. Nekem volt olyan, ami V-kivágású és piros fehér paszpól volt a nyakában, olyan is, amelyiket oldalt lehetett megkötni, vagy középen belebújós volt, de létezett hosszabb, rövidebb, világos kék, sötétkék, loknis és sorolhatnám tovább. Lehetett kissé divatozni, de akkor is mindenki, kivétel nélkül, hasonló kék köpenyt hordott. Én azt mondom, hogy a köpeny ápol és eltakar. A mai világban, ahol rengeteg úgazdag gyerek a legmenőbb, legdrágább ruhákban jár, viszont ott van a kontraszt, akik mélyszegénységből jönnek és látszik a ruhájukon, hogy nem megy nekik olyan jól. Az ilyen vagyoni különbségeket eltakarta a köpeny, s nem az alapján ítélték meg valakit, hogy mennyi pénze van, hanem a személyisége alapján. Természetesen akkoriban is megvolt, hogy mi a menő, például néztük, hogy: „Ennek már Ritmo cipője van a szabadkai piacról!”; vagy valaki felvillantotta a Trapper farmerját, de alapvetően nem sok látszott a ruházatból. Én ebből a szempontból támogatnám, hogy vezessék be újra. Nem lennének kiközösítések a vagyoni különbségek miatt, a legtehetősebb gyerek is ugyanolyan lenne, mint a legszegényebb. Tudom, hogy rögtön ellenérzést váltana ki a diákságból, hisz fiatakoromban én is ellene voltam. Akkor talán úgy éreztük, az egyéniséget elnyomja, de aki igazán átütő egyéniség volt a mi korunkban, az a köpenyében is tudta ezt érvényesíteni.

Néhány éve kialakításra került az „Új aula” és ezzel a „Régi aula” elvesztette eredeti funkcióját. A Tanárnőnek hiányzik a „Régi aula”?

Igen, hiányzik. Nem csak a bejárat, hanem a hangulata és az, hogy nekem ahhoz tényleg emlékeim fűződnek. Például elsőben, amikor idekerültem, nehezen tudtam lenyomni a kilincset, erőfeszítés volt bejönni az ajtón. Annak az aulának hangulata van. A márványoszlopokkal, az emléktáblákkal és az egész kinézetével. Bejövök és áhítattal nézek szét. Nem kellett hozzá sok idő, és az ember azt érezte, hazajött ide.

Milyen érzés abban az iskolában tanítani, ahol régen tanult?

Nagyon jó. Bennem megmaradt az, ahogy már az előbb említettem, hogy haza jövök ide. Egyik nagy élményem volt, amikor idejöttem, hogy az igazgatói irodába bemehettem. Pedig akkor már huszon- éve tanítottam. Hiába, akkor is bennem volt az érzés, hogy: „Nekem be kell mennem az igazgatói irodába?”. Amikor diák voltam, annak olyan nimbusza volt, átlépni az

igazgatói küszöbét. Ha ez akkor, diákként megtörtént, akkor vagy nagyon jó vagy nagyon rossz gyerek voltál. Akkoriban olyan megközelíthetetlen volt az iskolaigazgató, Sallay Sándor úr és az ő irodája, így még tanárként is, nagyon különleges volt oda belépni. Visszatérve, nekem megtiszteltetés, hogy itt taníthatok. Még ennyi év után is szívmengető, hogy ott vagyok tanár, ahol egykor diák voltam. Számomra a Szilády valóban Alma Mater, tápláló anya!

Van valami különleges élménye arról, amikor idekerült tanárként?

Van egy mókás történetem még azelőttől, hogy elkezdtem volna itt tanítani. Talán 2010-ben érettségi elnöknek jöttem ide és azelőtt én nem voltam a gimiben, amióta egyházi lett. Legalábbis tanítási időben nem. Amikor bejöttem, s az első gyerek köszönt, hogy „Áldást, békességet!”, én olyan zavarba jöttem, mert nem tudtam, hogy erre mit kell mondani. Ugyanazt kell mondani vagy valami mást? Egyébként katolikus vagyok, így tudtam, hogy a katolikus köszönésre más a válasz: -Dicsértessék a Jézus Krisztus! –Mindörökké! Ámen! Elbizonytalanodtam, hisz lehet, hogy a református köszönésnek is van valami válasza. Nagyon rosszul éreztem magam, és ezután az volt az első dolgom, hogy megkérdezzem, erre mit kell köszönni. Furcsa módon előtte fel se merült bennem, hogy egy református iskolába jövök érettségi elnöknek és esetleg másképp kell majd köszönni. Most már olyan természetes az Áldást, békességet, hogy fel sem tűnik.

Tavaly meg a konviktusba menet a szembejövő gyerekek köszöntek egymás után, miközben én megálltam egy kirakat előtt, s egy unokájával sétáló idős hölgy megszólított: Elnézést, Lelkészasszony... Csalódott, amikor közöltem, hogy nem lelkész vagyok, „csak” a református gimnázium tanára.

Érettségi után, volt olyan alkalom amikor azámított az, hogy Sziládys volt?

Akkoriban mindenki nagyon büszke volt arra, hogy Sziládys. Egyszer a tanárképző folyosóján sétáltam és az egyik népszerű halasi butikos szatyrában vittem a jegyzeteimet. Meglátta azt az egyik vizsgáztató tanárom, egy rettegett nyelvész professzor. Megállított. „Maga kiskunhalasi?” Kissé megszeppenve válaszoltam: „Igen”. „Melyik iskolába járt?”. „A Sziládyba”. Az, hogy A Sziládyból jöttem, az színvonalat jelentett. Később kiderült, hogy a professzor Úr tanította a butik tulajdonosát, mikor még a Sziládyban volt tanár. Mert Ő is büszke volt rá, hogy itt tanított.

Hogyan emlékszik vissza a szalagavatójára?

A szalagavatómra? Akkor még nem volt ekkora felhajtás körülötte. Talán mi voltunk az első évfolyam, ahol a szalagtűzés mellett a táncot is bevezették. Palotás volt, melyben legnagyobb szívfájdalmamra, nem táncolhattam. No meg persze a szalagtűzés: akkor még nem jelképes (kitűző), hanem rendes kék Maturanda-szalagom volt. Büszkén viseltük azt is a vizsgákig. A mostaniakkal ellentétben, inkább az érettségi bankett volt számunkra nagy ünnep.